

interesser til pligtafleveret materiale. Derfor er adgangen til brug på stedet af materialet mere begrænset, end når det gælder materiale indkøbt af biblioteker m.v., jf. stk. 1.

Det pligtafleverede materiale kan gøres tilgængeligt på pligtafleveringsinstitutionerne (Det Kongelige Bibliotek, Statsbiblioteket og Det Danske Filminstitut) for enkelte personer ad gangen. Det betyder, at institutionerne kan opstille et begrænset antal skærmterminaler, computere og lignende, som brugerne kan anvende til at konsultere pligtafleveret materiale. I øjeblikket råder Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket over hver én terminal til denne brug. Det forudsættes, at der kun sker en begrænset udvidelse af denne terminaladgang.

Institutionerne må ikke tage kopi af pligtafleveringsmateriale med henblik på, at andre biblioteker kan stille det pågældende materiale til rådighed med hjemmel i § 16 a, stk. 1.

§ 16 a, stk., 2, vil i praksis navnlig have betydning for radio- og tv-udsendelser, film og internetmateriale.

Pligtafleveret materiale må udlånes til brugerne i overensstemmelse med forslaget til § 16, stk. 6. Derudover indeholder forslaget til § 16 a, stk. 3, bestemmelser om brug til forskningsformål.

Til stk. 3

Efter bestemmelsen i stk. 3 må pligtafleveringsinstitutionerne overføre og udlevere pligtafleverede radio- og tv-udsendelser, pligtafleverede filmværker og pligtafleveret internetmateriale til forskningsformål.

Udtrykket »forskningsformål« omfatter personer inden for videnskabelig forskning, herunder medieforskning. Omfattet er primært forskere fra universiteter og andre højere læreanstalter (herunder ph.d.-studerende m.v.). Bestemmelsen omfatter tillige andre personer, der har en dokumenteret forskningsmæssig interesse. Det afgørende er, om de pågældende personer reelt udøver forskningsvirksomhed. Journalister fra dagspressen eller de elektroniske medier omfattes, hvis formålet er at opnå forskningsmæssig relevant viden med henblik på redaktionelle artikler i pressen, radio- og tv-programmer m.v.

Kopiering til brug i undervisningsvirksomhed vil kunne ske på grundlag af aftalelicensen i ophavsretslovens § 13.

Udtrykket »overføre« omfatter onlinedistribution af det pågældende materiale. Udtrykket »udlevere« inkluderer udlån af eksemplarer. Det er ligeledes muligt at sende en kopi af en hjemmeside pr. e-mail.

Udtrykket »elektroniske kommunikationsnet« skal forstås i overensstemmelse med § 3 i lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet (lovbekendtgørelse nr. 679 af 23. juni 2004). Et tilsvarende udtryk findes i § 8 i forslaget til pligtafleveringslov. Ved elektroniske kommunikationsnet forstås enhver form for trådløs eller kabelbaseret infrastruktur, der anvendes til elektronisk transport af teletjenester. Begrebet dækker såvel transmission ved hjælp af kabel, fx internettet, som trådløs transmission, fx mobiltelefon. Uden for definitionen falder radio- og tv-udsendelser.

Bestemmelsen indebærer, at fx eksemplarer i digital form frit vil kunne udlånes og sendes pr. e-mail til personer, der har en dokumenteret forskningsmæssig interesse. Bestemmelsen giver også mulighed for, at der til forskningsbrug kan udleveres en kopi af en tv-udsendelse. Når det gælder overføring online, fx via e-mail eller databaser, er det en betingelse, at overføringen alene sker via sikre netværksforbindelser til de enkelte forskere. Det materiale, som den enkelte forsker modtager online fra fx et bibliotek, må ikke videresendes pr. e-mail til andre personer, herunder andre forskere. For at forhindre uautoriseret udnyttelse skal onlineadgangen så vidt muligt understøttes af tekniske beskyttelsesforanstaltninger (kopispærringer m.v.).

ABM-institutionen bør oplyse forskerne om de rettmæssige begrænsninger i deres brug af materialet.

Det er en betingelse, at værket ikke kan erhverves i almindelig handel, herunder ved køb online via internettet, enten direkte fra rettighedshaveren eller fra en onlinebutik. Det betyder, at gengivelsen af beskyttede værker ikke må erstatte indkøb af eksemplarer af fx filmværker (videogrammer), elektroniske bøger og andre opslagsværker. Ligeledes finder bestemmelsen ikke anvendelse, hvis gengivelsen m.v. sker for at reducere udgifter til onlinelicenser på tidsskrifter og lignende. For så vidt angår filmværker forudsættes det, at pligtafleveringsinstitutionen ikke distribuerer film i mellemprioriteten efter filmens release i biograferne og før distributørens åbning for salg af dvd'er m.v.

Eksemplarer, der overføres eller udleveres med hjemmel i § 16 a, stk. 3, må ikke udnyttes på anden måde, dvs. at de ikke må udnyttes til andre formål end forskning.

Til § 16 b

Forslaget er af teknisk karakter.

Aftalelicensen i den gældende lovs § 16, stk. 2, har sin baggrund i, at privatpersoner ikke må anvende fremmed medhjælp fra biblioteker til at foretage digi-